

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **W. B.**

obwinionego o czyn z art. 283 § 2 pkt 8 kodeksu pracy
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 października 2023 r.
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść obwinionego
od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 10 stycznia 2023 r., sygn. akt IV Ka 625/22
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Słubicach
z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt II W 396/22

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim w celu przeprowadzenia
stosownych czynności w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

W. B. został obwiniony o to, że w dniach 23.05.2022 r., 26.05.2022 r. i 06.06.2022 r. w G. W. utrudniał działalność organu inspektora pracy poprzez nieudzielenie wszystkich informacji niezbędnych do wykonania jej zadań w wyniku

nieokazania w Oddziale Państwowej Inspekcji Pracy w G. W. wszystkich dokumentów wymienionych w żądaniach o numerach: [...] z dnia 17.05.2022 r., [...] z dnia 23.05.2022r., [...] z dnia 01.06.2022 r. niezbędnych do przeprowadzenia czynności kontrolnych, to jest o wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zmianami oraz z 2022 r. poz. 655) w związku z art. 23 pkt 3, 5, 8, 9 Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1251 ze zm. oraz z 2022 r. poz. 755).

Wyrokiem z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt II W 396/22, Sąd Rejonowy w Słubicach obwinionego W. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 283 § 2 pkt 8 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy i za to, na podstawie art. 283 § 1 i § 2 pkt 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy wymierzył mu karę grzywny w wysokości 10 000 (dziesięć tysięcy) złotych. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

W dniu 20 października 2022 r. obrońca obwinionego złożyła wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia opisanego wyżej wyroku (k. 45).

Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony obrońcy w dniu 8 listopada 2022 r. (k. 52).

W dniu 22 listopada 2022 r. obrońca obwinionego wniosła apelację od tegoż orzeczenia, zaskarżając je w całości.

Apelacja ta została przyjęta zarządzeniem z dnia 24 listopada 2022 r. (k. 59).

Po rozpoznaniu ww. apelacji, na rozprawie odwoławczej w dniu 10 stycznia 2023 r., sygn. akt IV Ka 625/22, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, wyrokiem wydanym tego samego dnia, zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił obwinionego W. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył to orzeczenie w całości na niekorzyść obwinionego, podnosząc zarzut „rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego - art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. w zw. z art. 105 § 1 k.p.s.w., polegającego na niezasadnym rozpoznaniu i uwzględnieniu wniesionej przez obrońcę obwinionego W. B. apelacji w sytuacji, gdy została ona wniesiona po terminie, co czyniło apelację

niedopuszczalną i nakazywało sądowi odwoławczemu pozostawienie jej bez rozpoznania, natomiast rozpoznanie wniesionego po terminie środka odwoławczego spowodowało, że wydany w dniu 10 stycznia 2023 roku wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. - wobec wcześniejszego uprawomocnienia się w dniu 16 listopada 2022 roku wyroku Sądu I instancji - dotknięty jest uchybieniem normie z art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. i stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.”

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wlkp. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońca obwinionego wniosła o jej oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że co prawda apelacja obrońcy została wniesiona po terminie, ale niezwłocznie po powzięciu informacji o tym fakcie, obwiniony wystąpił z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Powyższe oznacza, mając na uwadze fakt, że zaniedbania obrońcy nie mogą szkodzić obwinionemu, że w wypadku uchylenia zaskarżonego wyroku, „apelacja i tak zostanie rozpoznana”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.s.w. apelację wnosi się na piśmie w terminie 7 dni od daty otrzymania wyroku wraz z uzasadnieniem, chyba że ustawa stanowi inaczej. W analizowanej sprawie, co wynika jednoznacznie z poczynionych wyżej uwag, apelacja została wniesiona po upływie wskazanego terminu. Powyższe powinno skutkować odmową przyjęcia rzeczonoego środka odwoławczego przez prezesa sądu I instancji (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w.), a skoro tego nie uczyniono, pozostawieniem go bez rozpoznania przez sąd odwoławczy (art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w.).

W przedmiotowej sprawie ostatnio wspomniane decyzje procesowe nie zostały jednak podjęte, a sąd odwoławczy rozpoznał apelację i wydał wyrok reformatoryjny. Taki tryb procedowania sprawił, że w toku postępowania odwoławczego zaistniało uchybienie stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 104 § 1 pkt 7 w zw. z art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. Sąd Okręgowy wydał

bowiem wyrok, pomimo tego, że postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało już prawomocnie zakończone. Z upływem 15 listopada 2022 r. uprawomocnił się bowiem wyrok sądu pierwszej instancji. Nie ma przy tym żadnego znaczenia okoliczność, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego zapadł w kontynuowanym postępowaniu wywołanym apelacją od wyroku sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie II W 396/22, gdzie uprzednio doszło do prawomocnego zakończenia postępowania pierwszoinstancyjnego. Pogląd ten jest utrwalony również w judykaturze, gdzie zasadnie podkreśla się, że bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. (wywołana stanem rzeczy osądzonej), zachodzi w sytuacji, gdy w innym lub kontynuowanym postępowaniu prawomocnym orzeczeniem rozstrzygnięta została kwestia odpowiedzialności karnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2018 r., IV KK 368/17 i powołane tam judykaty). Uwaga ta jest w pełni aktualna na gruncie postępowania w sprawach o wykroczenia.

W tej sytuacji konieczne stało się uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu organowi w celu pozostawienia wniesionej po terminie apelacji bez rozpoznania (art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w.). Brak było bowiem podstaw prawnych do umorzenia przez Sąd Najwyższy jedynie postępowania odwoławczego. Takich kompetencji nie ma wszak i sąd odwoławczy, który w tej sytuacji musi postąpić zgodnie z nakazem płynącym z art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. Przepis art. 5 § 1 k.p.s.w., nakazujący w sytuacji zaistnienia wskazanych w nim przesłanek umorzyć „postępowanie”, odnosi się do całego postępowania, a nie jego stadium.

Na zakończenie zauważyć wypada, że żadnego wpływu na treść wyroku Sądu Najwyższego nie mógł mieć eksponowany przez obrońcę fakt złożenia przez obwinionego, już po wydaniu zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego, wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Jest oczywiste, że złożenie tego rodzaju pisma nie konwaliduje uchybienia, jakim było dotknięte zaskarżone orzeczenie.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy uznał kasację za oczywiście zasadną i uwzględniając ją na posiedzeniu (art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.), orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

(M.K.)

[ms]